

Rekenkamer Amsterdam

Cition – de route naar verzelfstandiging en aanbesteding

Onderzoeksopzet

5 september 2014

R a

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Resultaten verkenning	7
3	Opzet onderzoek	11
3.1	Doel en probleemstelling	11
3.2	Aanpak	13
4	Planning	15
	Bijlage 1 - Geraadpleegde bronnen	17

R a

1 Inleiding

In Amsterdam geldt voor grote delen van de stad 'betaald parkeren' via een parkeerautomaat of door middel van een parkeervergunning. Lange tijd is de uitvoering en handhaving van het betaald parkeren een taak geweest van een gemeentelijke dienst - vanaf 1996 was dit Stadstoezicht. In 2007 en 2008 namen het college van B&W en de gemeenteraad het besluit om de parkeerhandhaving te ontvlechten uit Stadstoezicht en de taak te laten uitvoeren door een nieuwe, verzelfstandigde overheids-BV. Dit werd Cition. In 2012 besloot de gemeenteraad om de parkeerhandhaving aan te besteden, zodat ook andere marktpartijen konden meedingen naar deze taak. Dit aanbestedingsproces loopt momenteel nog.

In februari 2014 is de rekenkamer gestart met een verkennend onderzoek naar de verzelfstandiging van de parkeerhandhaving. In het algemeen kiezen gemeenten voor verzelfstandiging om te komen tot een kleinere en efficiëntere gemeentelijke organisatie, die zich concentreert op haar kerntaken en aan anderen overlaat wat zij beter kunnen doen. We richtten ons in deze verkenning op de vraag of de gemeente goed had beargumenteerd wat het wilde bereiken met de verzelfstandiging, of de beoogde resultaten ook bereikt zijn en hoe de gemeente de regiefunctie invult.

Op basis van de resultaten van de verkenning heeft de rekenkamer besloten onderzoek te doen naar de kwaliteit van de besluitvorming over de verzelfstandiging en aanbesteding van de parkeeractiviteiten in Amsterdam. In deze onderzoeksopzet gaan we eerst kort in op het politiek en maatschappelijk belang, dan geven we kort de resultaten van het verkennende onderzoek weer en beschrijven we de aanleiding om dieper onderzoek te doen. Hierna komt de opzet van het onderzoek aan bod.

Politiek en maatschappelijk belang

Het op afstand zetten van een gemeentelijke dienst, of van een onderdeel daarvan, kan ingrijpende gevolgen hebben. Niet alleen voor de medewerkers, maar vaak ook voor burgers die te maken hebben met deze dienst. Hun verhouding verandert namelijk van burger ten opzichte van de overheid naar consument van een bedrijf.¹ Dit kan bijvoorbeeld gevolgen hebben voor de invloed die een burger kan uitoefenen. Maar ook voor de overheid is het ingrijpend. Een verzelfstandiging of privatisering verandert immers de zeggenschap die de overheid heeft op de uitvoering van een taak. Tegelijkertijd blijft het wel gaan om een taak die in het publieke belang wordt uitgevoerd, en waar de overheid eindverantwoordelijkheid voor draagt. Het publiek belang moet dan ook op enige wijze geborgd worden.² Extra complicerend is dat een

¹ Frans van Waarden, 'Was privatisering van het publieke domein wel in het publieke belang? Een kritische beschouwing over het Nederlandse privatiseringsbeleid van de afgelopen decennia', (Universiteit Utrecht 2012); Eerste Kamer der Staten-Generaal, *Verbinding verbroken? Onderzoek naar de parlementaire besluitvorming over de privatisering en verzelfstandiging van overheidsdiensten* Hoofdrapport (2012), p. 62.

² Eerste Kamer, *Verbinding verbroken*, p. 69-75; WRR, *Het borgen van het publiek belang* (Den Haag 2000) p. 10-11.

verzelfstandiging vaak veel onzekerheden kent. Het is bijvoorbeeld op voorhand meestal niet duidelijk of de gewenste marktwerking gaat functioneren, en wat de gevolgen zijn op middellange of lange termijn. De beslissing wordt voor een belangrijk deel gebaseerd op prognoses. Het gaat dan ook wel eens mis.³

Tegelijkertijd gaat het proces van verzelfstandigingen door, getuige ook de recent vernieuwde nota *Doelgericht op Afstand* (2013). De gemeente stelt hierin als uitgangspunt voor haar taakopvatting 'nee, tenzij'. Dit houdt in dat de gemeente enkel een taak in het publiek belang uitvoert als andere partijen hier niet op een juiste wijze toe in staat zijn. Kortom, de combinatie van ingrijpende gevolgen, complexiteit en de voortdurende actualiteitswaarde maken dat verzelfstandigingen en privatiseringen van groot maatschappelijk en politiek belang zijn.

³ Zo is er veel kritiek geweest op het functioneren van de NS na de verzelfstandiging, onder meer omdat marktwerking ontbrak. Het privatiseren van energiebedrijven werd gezien als een succesvolle operatie, waar bedrijven en burgers de vruchten van hebben geplukt. WRR, *Het borgen van publiek belang* p. 36-37.

2 Resultaten verkenning

Het verkennend onderzoek van de rekenkamer wijst uit dat het functioneren van de voorganger van Cition – Stadstoezicht – een belangrijke drijfveer vormde voor de keuze voor verzelfstandiging. Hier kwam bij dat stadsdelen zelf hun parkeerhandhaver konden bepalen. Omdat de gemeentelijke dienst Stadstoezicht niet goed zou functioneren, koos stadsdeel Zuid in 2003 voor een andere parkeerhandhaver. Stadstoezicht verloor hierdoor een belangrijk deel van zijn omzet en moest medewerkers ontslaan. Deze gebeurtenis werkte als een katalysator. De centrale stad vreesde immers dat andere stadsdelen het voorbeeld van Zuid zouden volgen. Na een aantal jaar van overleg tussen centrale stad en stadsdelen werd in 2007 besloten om de ‘fiscale parkeeractiviteiten’ te ontvlechten uit Stadstoezicht. De BV Cition, voor 100% in handen van de gemeente, ging de handhaving van parkeeractiviteiten uitvoeren voor alle stadsdelen. Het voornemen was deze BV in 2011 te privatiseren en de parkeerhandhaving dan aan te besteden. In januari 2012 is uiteindelijk besloten tot aanbesteding van de parkeertaken, echter zonder dat Cition geprivatiseerd werd. Cition mag zich wel inschrijven voor de aanbesteding.

Er lijkt bij het proces tot verzelfstandiging niet zozeer sprake van een politiek-inhoudelijke afweging (is het parkeerbeheer een overheidstaak) maar eerder van crisismanagement: Stadstoezicht leed aan een gebrek aan efficiëntie waardoor het zichzelf uit de markt prijsde. Door te verzelfstandigen wist men voorlopig de stadsdelen als klant te behouden. De verwachting was dat een verzelfstandigd parkeerbeheer (Cition) tegen lagere kosten beter zou functioneren. Of deze doelstellingen gehaald zijn valt nog niet goed vast te stellen. Op het eerste gezicht functioneerde Cition na de verzelfstandiging goed: de inkomsten van de handhaving stegen en er werd geen verlies gedraaid. Maar een nadere beschouwing leert dat Cition nog niet geheel onafhankelijk van de gemeente functioneerde. Het feit dat Cition nu veel strikter kan handhaven op parkeren, met minder werknemers, is grotendeels te danken aan de digitalisering van de handhaving. In plaats van handhavers die iedere auto individueel controleerden, rijdt nu een scanauto door de straat die de nummerborden van geparkeerde auto’s ‘leest’ en deze direct koppelt aan de gegevens in de parkeerpaal. Deze digitalisering is gestart vóór de verzelfstandiging en bij de ontvlechting heeft de nieuwe BV een subsidie ontvangen van de gemeente om deze techniek verder te ontwikkelen.⁴ De digitalisering is dus niet primair een verdienste van het verzelfstandigde bedrijf Cition.

⁴ Gemeenteraad Amsterdam, ‘Definitief Besluit tot oprichting Parkeer BV en ontwerpbesluit tot ontvlechting Stadstoezicht en verzelfstandiging Parkeer BV’, 10 december 2008, p. 4.

Een ander voordeel voor Cition was dat de inkomsten (het bedrag dat de stadsdelen aan Cition betaalden voor de handhaving) sinds 2006 vastlagen.⁵ Vanaf 2013 is dit moratorium losgelaten. De gemeente betaalde in dat jaar een veel lager bedrag voor parkeerhandhaving aan Cition. 2013 is ook het jaar dat de digitalisering in de hele stad werd geïmplementeerd, waardoor de uitvoeringskosten voor Cition scherp konden dalen. Met andere woorden: in 2013 werd pas duidelijk of er mogelijkheden waren voor Cition om marktconform te functioneren. Het bedrijfsresultaat uit dit jaar zal een belangrijke rol spelen in het proces van aanbesteding dat in 2014 is ingezet.

Het besluit om de parkeeractiviteiten aan te besteden is ook object van onderzoek geweest in deze verkenning. Deze aanbesteding, die vooraf gegaan zou worden door de privatisering van de Cition, was onderdeel van het besluit uit 2007. Er waren echter twee beperkingen gesteld. Wanneer Cition winstgevend was, of wanneer door de aanbesteding een monopolist op de markt gezet werd, dan was aanbesteding niet noodzakelijk. In 2011 bleek Cition inderdaad winstgevend te zijn, waardoor aanbesteding niet meer vanzelfsprekend was. Toch werd er in januari 2012 toe besloten door de gemeenteraad.

De wijze waarop de gemeente regie voerde over het verzelfstandigde Cition veranderde in de loop der jaren. In de periode vóór de verzelfstandiging sloten de Amsterdamse stadsdelen zelf een contract af met de parkeerbeheerder van hun voorkeur. In 2007 spraken de stadsdelen en de centrale stad onderling echter af om onder bepaalde voorwaarden hun parkeerbeheer door Cition te laten uitvoeren. Maar nog steeds had ieder stadsdeel zelf een contract en voerde het dus ten dele zelf de regie op de uitvoering van het parkeerbeheer. In de aanloop naar de aanbesteding vond het college deze situatie ongewenst. Er was immers een grote mate van samenwerking en coördinatie noodzakelijk tussen de verschillende spelers in de verkeersketen om de aanbesteding te laten slagen. In het besluit van januari 2012 om het parkeerbeheer aan te besteden, besloot het college dan ook de aansturing te professionaliseren door een Parkeer Regie Orgaan (PRO) op te richten. Het PRO moest fungeren als opdrachtgever van Cition en de aanbesteding gaan organiseren.⁶ Het handelt namens zowel het college, de dagelijks besturen van de stadsdelen als DIVV. De regiefunctie ligt momenteel dus vrijwel geheel bij het PRO, dat de contracten met Cition afsluit en controleert op de gemaakte afspraken.⁷

⁵ Gespreksverslag van gesprek met Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer, 7 april 2014; Gemeente Amsterdam, *Begroting 2013*, p. 272. Gemeente Amsterdam, *Kadernota 2013* (15 mei 2012), p. 27.

⁶ College van B en W van Amsterdam, 'Aanbesteding Fiscale Parkeerhandhaving en beheer en onderhoud van parkeerautomaten', 24 januari 2012. Gesprek met DIVV en PRO, 7 april 2014.

⁷ Een belangrijk toetsmiddel is de betalingsgraad, het percentage parkeerders dat daadwerkelijk heeft betaald. De gewenste betalingsgraad is per stadsdeel vastgesteld - op basis van de prestatie ontvangt Cition een bonus of een malus.

Overweging

Voor een onderzoek naar de doeltreffendheid van de verzelfstandiging van Cition is het nog te vroeg. Tot 2013 was nog geen sprake van marktwerking, omdat de stadsdelen een vaste prijs betaalden aan Cition. Het bedrijf stond nog niet volledig op eigen benen. Bovendien is onderzoek naar de bedrijfsresultaten over 2013 en 2014 onwenselijk door de huidige aanbesteding.⁸ Het verkennend onderzoek naar de verzelfstandiging van Cition liet zien dat er sprake was van een complex besluitvormingsproces. Het is op dit moment nog onduidelijk wat precies de wisselwerking was tussen de kwaliteit van de informatie, de argumenten die meespeelden en de belangen van de betrokkenen. De nota *Doelgericht op Afstand* zou via een overzichtelijk 'keuzemenu' de weg leiden naar de gewenste relatie tussen de gemeente en een organisatieonderdeel. Het is echter de vraag of deze nota de juiste handvatten biedt om het proces van verzelfstandiging te sturen. Aangezien verzelfstandigingen grote impact kunnen hebben op zowel, burger, medewerkers als de gemeente als geheel vindt de rekenkamer het van belang om onderzoek te doen naar de besluitvorming rond de verzelfstandiging en aanbesteding van het parkeerbeheer in Amsterdam. De gemeente vindt het belangrijk, getuige de nota *Doelgericht op afstand*, dat het besluitvormingsproces zorgvuldig plaatsvindt. Daarom is het uitgangspunt van de rekenkamer dat een besluit over verzelfstandiging of privatisering goed moet worden beargumenteerd en transparant dient te verlopen. Het ligt in de lijn der verwachting dat het onderzoek naar Cition onderdeel zal zijn van een groter onderzoeksproject naar de succesfactoren voor verzelfstandiging en privatisering in Amsterdam.

⁸ Zie voor meer informatie het kader in de paragraaf 'afbakening'.

R a

3 Opzet onderzoek

3.1 Doel en probleemstelling

Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is te beoordelen of besluitvormingsprocessen rond verzelfstandigingen binnen de gemeente goed functioneren. Hiervoor reconstrueren we voor één casus zo precies mogelijk welke argumenten meespeelden, welke informatie voorhanden was en wie waarom welke beslissing nam. Het tweede, afgeleide doel van dit onderzoek heeft betrekking op de nota *Doelgericht op afstand*. Dit is het kader voor verzelfstandigingen en privatiseringen in Amsterdam. Deze nota biedt een beslisboom – een serie vragen die moet leiden naar de juiste beslissing. In het onderzoek zullen we de bruikbaarheid van deze nota toetsen. Op deze manier hoopt de rekenkamer bij te dragen aan het verbeteren van het besluitvormingsproces.

Probleemstelling en onderzoeksvragen

Het onderzoek van de rekenkamer zal zich concentreren op de besluitvorming over de parkeerhandhaving. We gaan hierbij uit van de volgende probleemstelling en onderzoeksvragen:

Probleemstelling

In hoeverre was de besluitvorming over de verzelfstandiging en aanbesteding van het parkeerbeheer in Amsterdam van voldoende kwaliteit?

Onderzoeksvragen

Onderdeel	Onderzoeksvragen	Normen
<i>Aanwezigheid en kwaliteit van informatie</i>	1. Op basis van welke informatie is besloten tot de verzelfstandiging en aanbesteding van het parkeerbeheer in Amsterdam?	- Alle relevante feiten liggen op tafel; - De informatie is op een transparante en verantwoorde wijze gestructureerd; - Verschillende opties zijn uitgewerkt;
	2. Hoe kwam de informatie tot stand? a. Wat was het budget? b. Wat was de opdrachtformulering?	- Het budget voor onderzoekers was voldoende om gedegen onderzoek uit te voeren; - De opdrachtformulering sloot geen conclusies uit;
	3. Hoe verhouden de argumenten voor verzelfstandiging en aanbesteding bij Cition zich tot andere verzelfstandigingen binnen de gemeente Amsterdam?	- De gemeente werkt in het proces van verzelfstandiging volgens een vast beslis kader;

Onderzoeksvragen (vervolg)

Onderdeel	Onderzoeksvragen	Normen
<i>Kwaliteit van besluitvorming</i>	4. Welke opties zijn overwogen?	- Alle opties zijn zonder vooringenomenheid overwogen;
	5. Welke gevolgen zijn onderkend?	- Gevolgen zijn voor zover mogelijk onderkend;
	6. Is er een waarneembare afweging gemaakt?	- Er is een waarneembare afweging gemaakt op basis van alle relevante feiten
	7. Is gedurende het proces rekening gehouden met veranderende omstandigheden?	- De gemeente houdt rekening met veranderende omstandigheden;
	8. Is de raad op de juiste momenten betrokken in de besluitvorming?	- De raad is op de juiste momenten betrokken in de besluitvorming;
<i>Bruikbaarheid van nota 'Doelgericht op Afstand'.</i>	9. In hoeverre was de nota <i>Doelgericht op afstand</i> toereikend om het proces van verzelfstandiging en aanbesteding aan te sturen?	De nota <i>Doelgericht op afstand</i> is toereikend om het proces van verzelfstandiging en aanbesteding aan te sturen.

De onderzoeksvragen vallen in drieën uiteen. Het eerste deel gaat over de aanwezigheid en kwaliteit van de gebruikte informatie, de tweede over de kwaliteit van de besluitvorming en in de laatste vraag behandelen we bruikbaarheid van de nota *Doelgericht op afstand*. In het bovenstaande is ook te zien welke normen de rekenkamer hanteert bij de besluitvorming rond verzelfstandiging en aanbesteding.

Afbakening

Het onderzoek zal zich beperken tot de besluitvorming over de verzelfstandiging en de aanbesteding van de parkeerhandhaving. Dit geeft ook direct de tijdsspanne van het onderzoek weer. Het beginpunt kan nog nader bepaald worden, maar zal niet voor het jaar 2000 liggen. Het eindpunt ligt bij het besluit tot aanbesteding, in januari 2012. Eventueel kunnen latere ontwikkelingen meegenomen worden, maar alleen als ze betrekking hebben op het besluit tot aanbesteding. In het onderzoek zullen we ruimte reserveren om op bescheiden schaal een vergelijking te maken met het besluitvormingsproces van een aantal andere verzelfstandigingen in Amsterdam in de periode 2000-2014. Te denken valt hierbij aan de verzelfstandiging van het Gemeentevervoerbedrijf, de Haven en het Stedelijk Museum.

Chinese Muur blijft ongemoeid in onderzoek rekenkamer

Het onderzoek richt zich nadrukkelijk niet op de huidige bedrijfsvoering van Cition. Het openbaar maken van deze informatie is momenteel onwenselijk in het licht van de lopende aanbesteding. Andere inschrijvende partijen zowel als de aanbestedende partij (het Parkeer Regie Orgaan van de gemeente Amsterdam) kunnen met deze informatie hun voordeel doen en zo de aanbesteding verstoren. Om dit te voorkomen, heeft de gemeente een zogenaamde Chinese Muur opgericht tussen de gemeente als aandeelhouder (de bestuursdienst) en de gemeente als aanbestedende partij (het PRO). Tussen deze twee onderdelen mag geen uitwisseling van informatie plaatsvinden. Doordat de rekenkamer zich richt op de besluitvorming rond de verzelfstandiging en aanbesteding en niet op de bedrijfsvoering van Cition, zal het onderzoek de Chinese Muur niet in gevaar brengen.

3.2 Aanpak

Het onderzoek kent drie onderdelen. Het eerste deel is gericht op te achterhalen welke informatie gebruikt is bij de besluitvorming rondom Cition. Dit zal voornamelijk plaatsvinden op basis van bestuurlijke documenten, onderzoeksrapporten en andere stukken die een rol hebben gespeeld in de besluitvorming. Veel van deze documenten zijn tijdens de verkenning al onderzocht. De informatie wordt op een aantal aspecten getoetst. De rekenkamer kijkt in de eerste plaats naar de volledigheid van de informatie. Liggen alle relevante feiten op tafel? In de tweede plaats is het belangrijk dat de informatie op een verantwoorde en transparante wijze is gestructureerd. Hierbij gaat het in feit om de kwaliteit van de informatievoorziening. Een onderdeel hiervan is bijvoorbeeld dat verschillende opties voldoende uit de verf komen, zodat er een gedegen afweging kan plaatsvinden.

Afgezien van de inhoud en structuur van informatie, gaan we ook in op de wijze waarop de informatie tot stand is gekomen. Tijdens het besluitvormingsproces is op verschillende momenten sprake geweest van een intern of extern onderzoek. Voor de kwaliteit van deze onderzoeken vindt de rekenkamer het belangrijk dat de betrokken onderzoekers de ruimte hadden om tot verschillende conclusies te komen én dat zij voldoende tijd en budget hadden om het onderzoek gedegen uit te voeren. Wij toetsen de onderzoeken op deze aspecten. De rekenkamer zal de verzelfstandiging van Cition op beperkte schaal vergelijken met andere verzelfstandigingen. We beperken deze vergelijking tot een bestudering van de belangrijkste bestuurlijke documenten waarin het besluit tot verzelfstandiging is genomen. Deze vergelijking concentreert zich op de argumenten die in deze documenten genoemd worden voor verzelfstandiging of privatisering.

Het tweede onderdeel van het onderzoek gaat in op de vraag hoe de relevante informatie is gewogen in het besluitvormingsproces, en wat hierin verder nog meespeelde. Uit de verkenning bleek dat de verzelfstandiging een complex en langdurig proces was, met veel belangen en verschillende belanghebbenden. Dit maakt een goede besluitvorming extra lastig. De rekenkamer vindt het belangrijk dat alle opties zonder vooringenomenheid zijn overwogen, en dat de gevolgen van het besluit zo goed

mogelijk zijn onderkend. Vervolgens is het belangrijk dat er een duidelijk waarneembare afweging gemaakt is tussen de verschillende argumenten. In de loop van het proces, dat in totaal ruim vijf jaar duurde, veranderden de omstandigheden nogal eens – zo kregen de stadsdelen in de loop van het proces minder invloed in de besluitvorming. Het is belangrijk dat de gemeente deze veranderingen meeneemt in haar besluitvorming. Ten slotte is belangrijk dat de gemeenteraad op de juiste momenten betrokken is in de besluitvorming. Ondanks dat verzelfstandigingen uiteindelijk onder de bevoegdheid van het college van B en W vallen, is het voor de democratische legitimiteit van belang dat de raad hierin gekend is.

Voor een deel kunnen we bij de beantwoording van de tweede set deelvragen afgaan op de verslagen van vergaderingen tussen centrale stad en stadsdeel, of binnen het college. We realiseren ons echter dat van veel belangrijke besprekingen in het besluitvormingsproces geen notulen zijn gemaakt, of heel summier.⁹ We zullen hier dan ook - afgezien van op schrift gestelde bronnen - gebruikmaken van interviews met de hoofdrolspelers in het proces. Het zal gaan om waarschijnlijk 6 tot 8 interviews met de bestuurlijk verantwoordelijken uit de centrale stad en stadsdelen, de ambtelijke hoofdrolspelers en de eventueel extern ingehuurde consultants.

De beantwoording van de laatste onderzoeksvraag, over de bruikbaarheid van de nota *Doelgericht op afstand*, zal voortkomen uit de rest van het onderzoeksverslag. Hierbij zetten we het daadwerkelijke besluitvormingsproces – de ‘empirische beslisboom’ – zoals we dat hebben gereconstrueerd in ons onderzoek, af tegen de ‘theoretische beslisboom’ die te vinden is in *Doelgericht op afstand*.

⁹ Zo wordt van besprekingen in het college meestal enkel een besluitenlijst bijgehouden.

4 Planning

Het onderzoek zal uitgevoerd worden in de maanden augustus tot en met november 2014. De planning is om het onderzoek te publiceren in december 2014. We zullen voor het onderzoek ongeveer 60 onderzoeksdagen reserveren.

Zoals elk onderzoek van de rekenkamer zal er wederhoor worden georganiseerd waarin de ambtelijke organisatie en het bestuur in de gelegenheid gesteld worden om te reageren op onze bevindingen in het onderzoeksrapport (ambtelijk) en conclusies en aanbevelingen in het bestuurlijk rapport (bestuurlijk). De ambtelijke organisatie ontvangt een maand voordat het onderzoeksrapport voor ambtelijk wederhoor wordt aangeboden bericht over de precieze datum. Dit moment kan afwijken van de hieronder gegeven planning. Op onze website¹⁰ kunt u een toelichting vinden op de algemene werkwijze van de rekenkamer, maar hieronder lopen we de belangrijkste momenten ook even langs.

Ambtelijk wederhoor

Met het ambtelijke wederhoor worden de verantwoordelijke ambtenaren in de gelegenheid gesteld om feitelijke onjuistheden in het onderzoeksrapport (nota van bevindingen) aan te geven. Hierbij wordt aan de ambtenaren gevraagd om te verwijzen naar openbare schriftelijke documenten of om kopieën van niet openbare documenten bij de reactie mee te zenden. Andere organisaties die in het onderzoek worden betrokken zullen ook de gelegenheid krijgen om op feitelijk bevindingen ten aanzien van hun organisatie te reageren.

Bestuurlijke reactie

Het bestuurlijke rapport met daarin de belangrijkste conclusies en aanbevelingen zal aan het college van burgemeester en wethouders worden toegezonden. Het college krijgt daarmee de gelegenheid om te reageren op de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer.

Eindrapportage

De bestuurlijke reacties worden integraal opgenomen in de te publiceren eindrapportage en voorzien van een nawoord door de rekenkamer. De eindrapportage wordt vervolgens aan de gemeenteraad aangeboden.

Organisatie

Het onderzoek wordt uitgevoerd door:

- John van Leuken (projectleider)
- Diederick Klein Kranenburg (onderzoeker)

¹⁰ www.rekenkamer.amsterdam.nl/over-ons/werkwijze/

R a

Bijlage 1 - Geraadpleegde bronnen

Dit overzicht toont de bronnen die gebruikt zijn bij het opstellen van deze onderzoeksopzet. De lijst is niet uitputtend – enkel de belangrijkste informatiebronnen staan vermeld.

Geraadpleegde literatuur en onderzoeken

- Frans van Waarden, 'Was privatisering van het publieke domein wel in het publieke belang? Een kritische beschouwing over het Nederlandse privatiseringsbeleid van de afgelopen decennia', (Universiteit Utrecht 2012);
- Eerste Kamer der Staten-Generaal, *Verbinding verbroken? Onderzoek naar de parlementaire besluitvorming over de privatisering en verzelfstandiging van overheidsdiensten* Hoofdrapport (2012);
- WRR, *Het borgen van het publiek belang* (Den Haag 2000)
- Gemeenteraad van Amsterdam, *Verslag van de commissie vooronderzoek dienst stadstoezicht* (19 februari 2004).

Geraadpleegde bestuurlijke documenten

- College van B en W, 'Stadstoezicht: Gemeenschappelijk standpunt College en Stadsdelen over de positie van Stadstoezicht', 20 september 2005;
- College van B en W, 'Stadstoezicht, herpositionering, gezamenlijk besluit stad en stadsdelen', 3 juli 2007;
- Gemeenteraad Amsterdam, 'Definitief Besluit tot oprichting Parkeer BV en ontwerpbesluit tot ontvlechting Stadstoezicht en verzelfstandiging Parkeer BV', 10 december 2008;
- College van B en W, 'Aanbesteding Fiscale Parkeerhandhaving en beheer en onderhoud van parkeerautomaten', 24 januari 2012.
- Gemeenteraad Amsterdam, 'Doelgericht op Afstand II. Borgen van het publiek belang Amsterdam 2013-2016', 13 maart 2013.

Gevoerde gesprekken

Cition

- Josje van Duin, Directiesecretaris Cition

DIVV

- Joyce Zwaan, Programma manager Parkeren
- Rob Schepers, Manager Parkeer Regie Orgaan (PRO)

Bestuursdienst

- Heleen Noijons - Bestuursadviseur Deelnemingen (DMC)
- Mary Kearney - Bestuursadviseur Deelnemingen (DMC)
- Annette Neervoort - Juridisch beleidsmedewerker (DJZ)
- Katrijn Kliphuis - (DJZ)
- Richard Panneman - Bestuursadviseur (SB)

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
telefoon 020 552 2897
fax 020 552 2943
email info@rekenkamer.amsterdam.nl

